

En nationell EOSC-nod för Sverige

Sanna Isabel Ulfsparre
Utredare

Vad är EOSC?

The European Open Science Cloud

European Open Science Cloud

Digitala molninfrastruktur-lösningar för forskning – tillgång till beräkning, lagring, tjänster och verktyg i en flexibel miljö

European Open Science Cloud

Öppen vetenskap är en rörelse för att göra forskning och forskningsresultat öppet tillgängliga i enlighet med FAIR-principerna

European Open Science Cloud

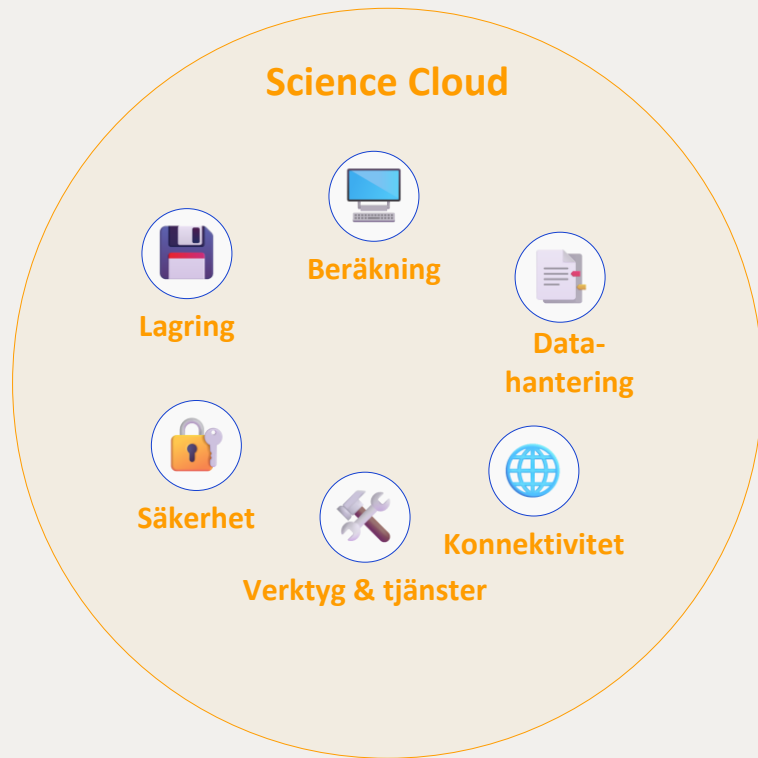
Kombination av öppen vetenskap och digital infrastruktur som möjliggör delning, tillgång och återanvändning av forskningsdata, tjänster och resultat.

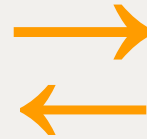
European Open Science Cloud (EOSC)

Det Europeiska perspektivet – en federerad infrastruktur över nationsgränser som koordinerar och skalar initiativet till EU-nivå för ökat samarbete, maximering av användningen av offentligt finansierad forskning. Europeiskt dataområde för forskning.

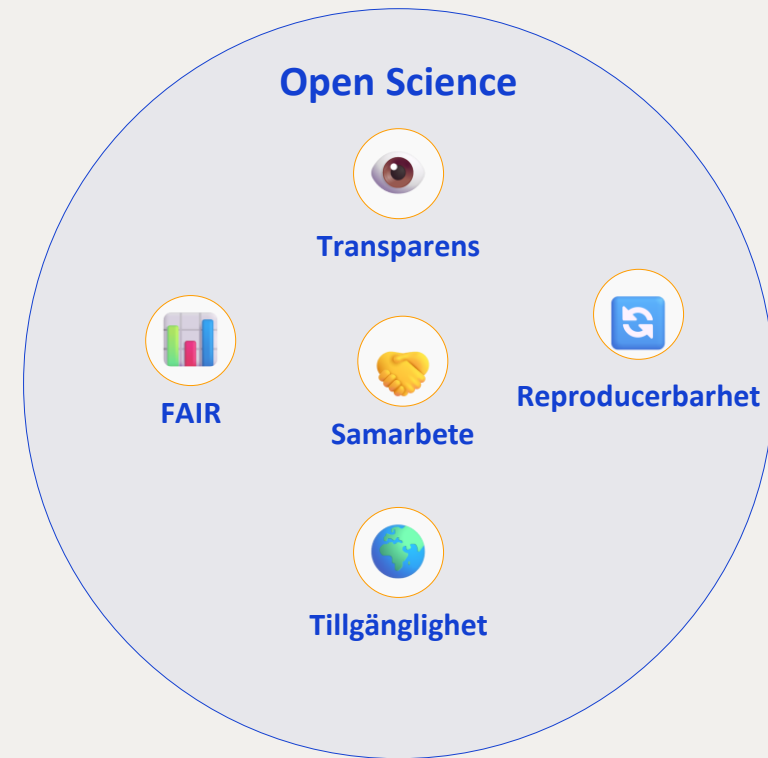
European Open Science Cloud

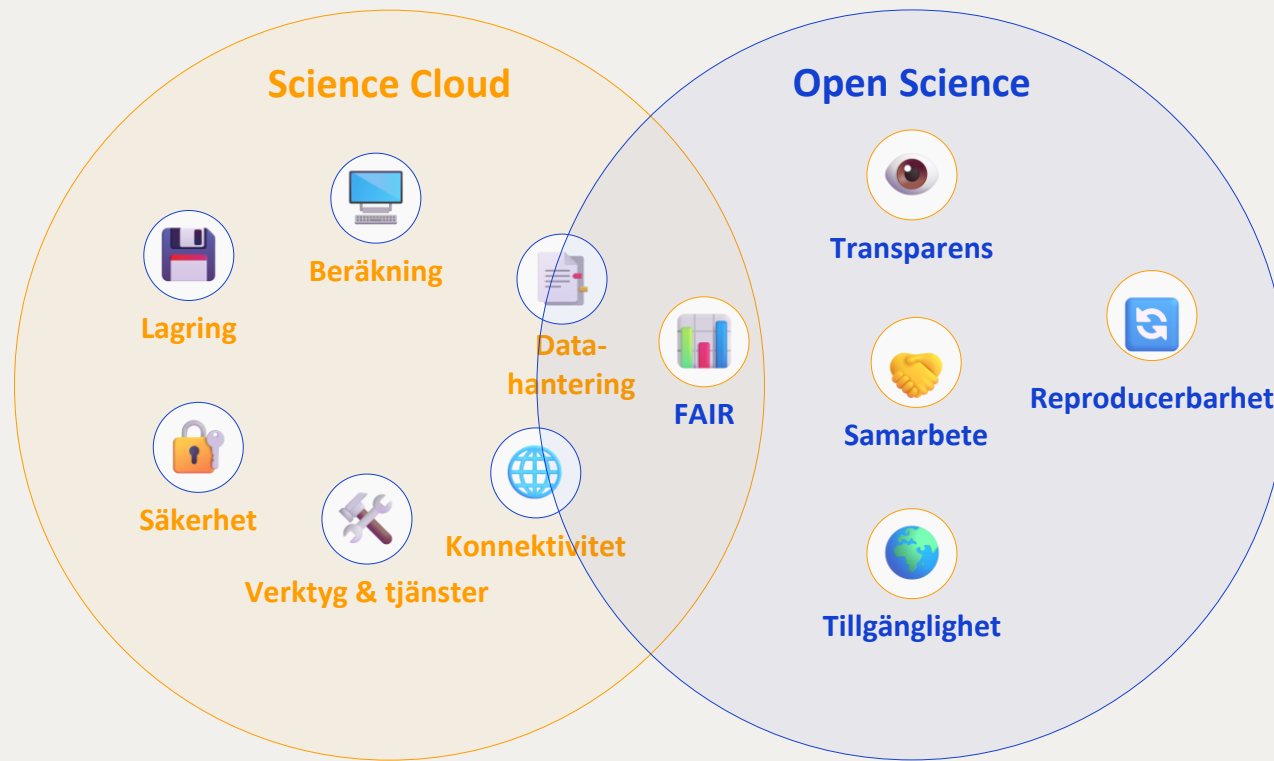
E-infrastruktur
möjliggör
principerna

Principerna
möjliggör
förbättringar i e-
infrastruktur

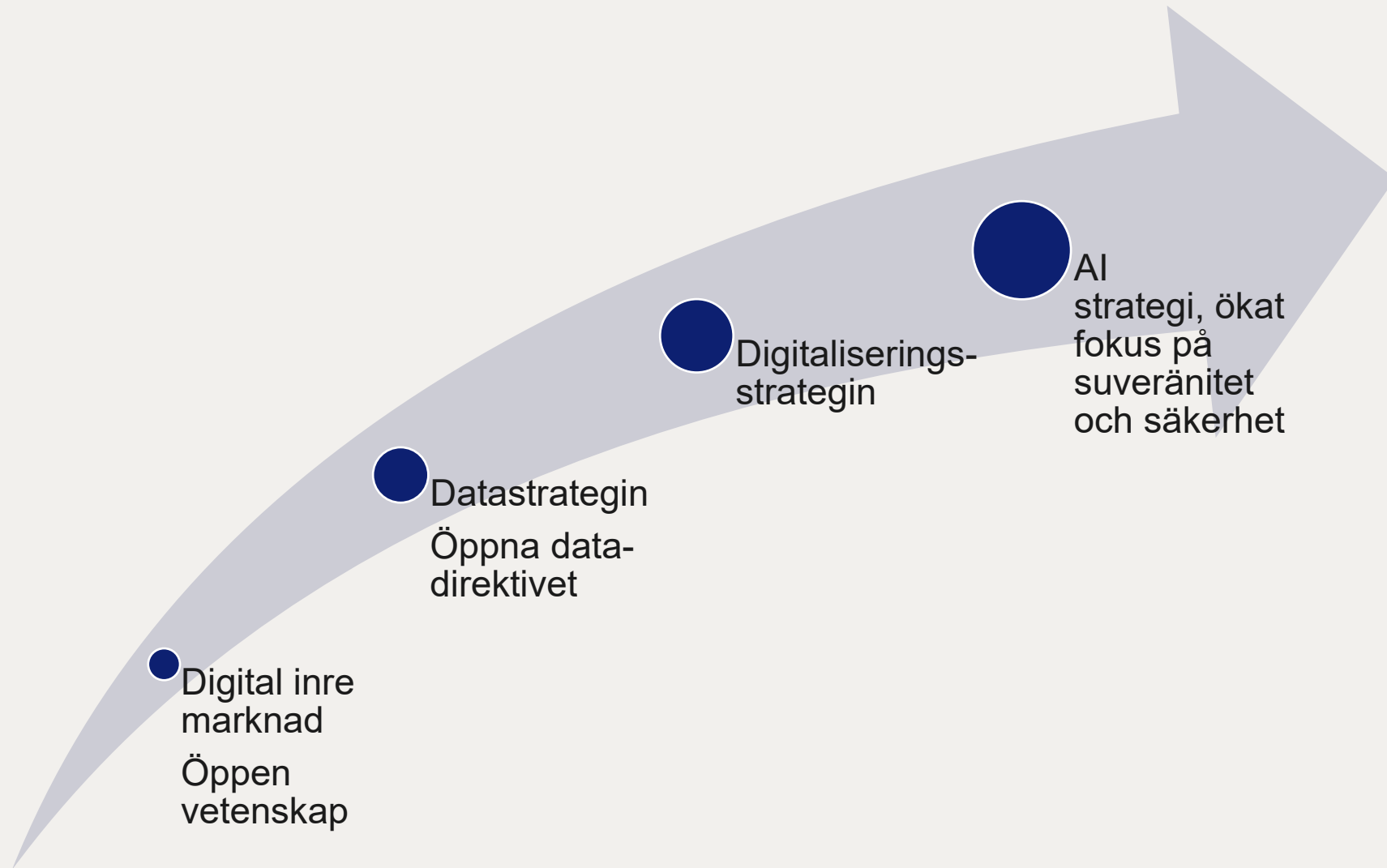

European Open Science Cloud

Nya organisations- och samarbetsmodeller behövs

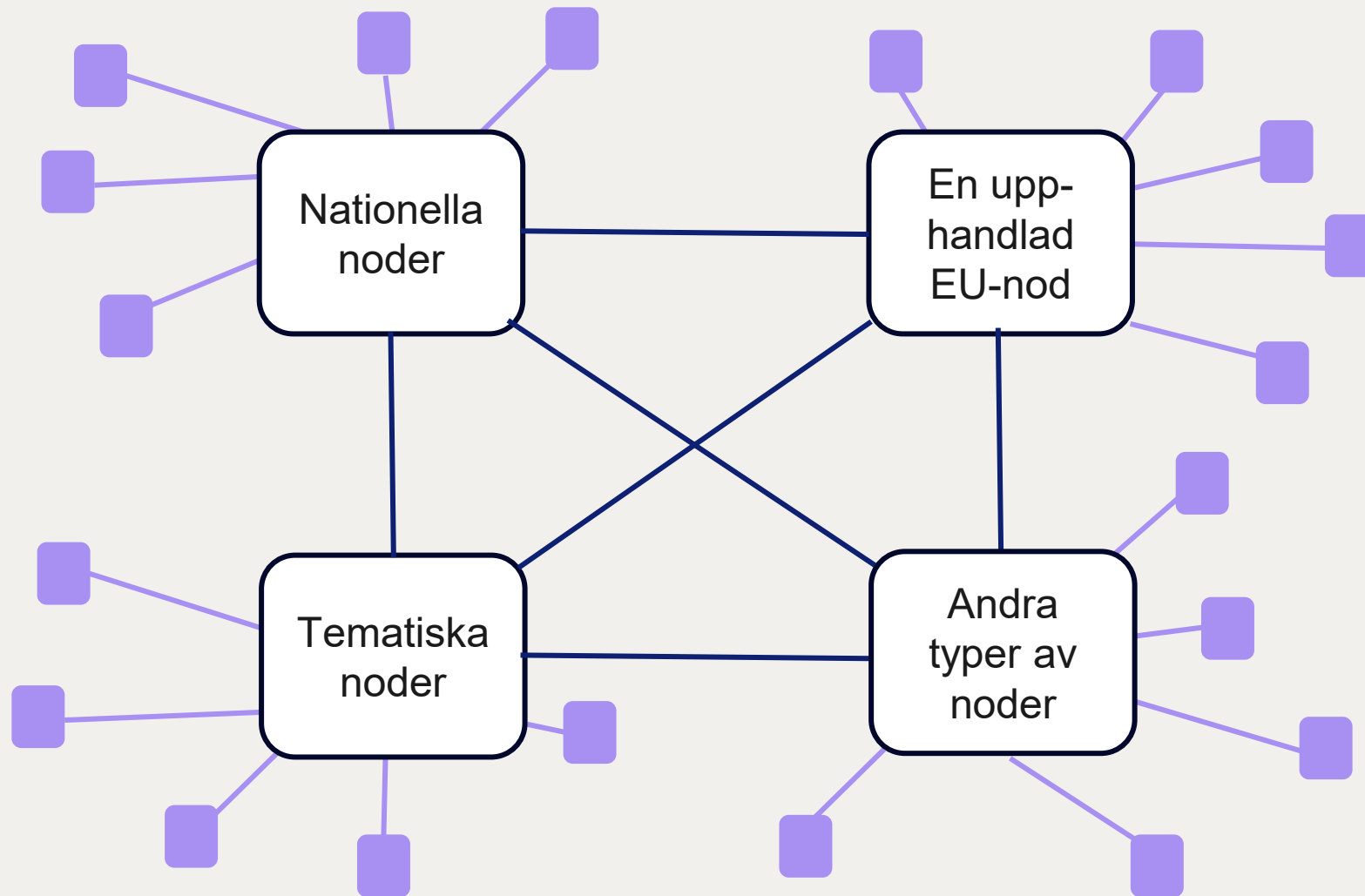
Strategiska teman & riktningar i EU & Sverige

Ett federerat system

Service providers

- Tjänster
- Data
- Stödfunktioner
- Resurser
- M.m.

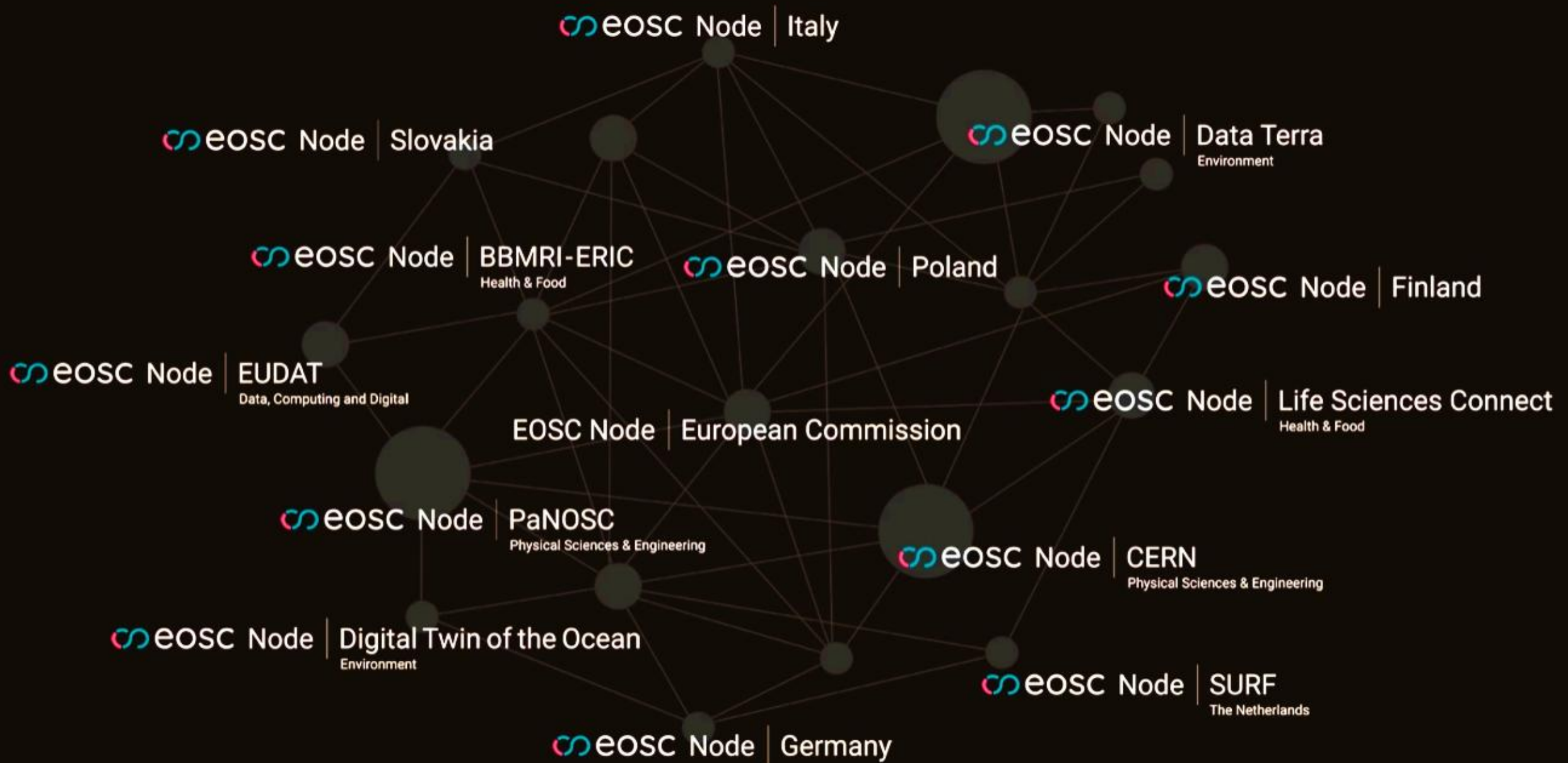

“EOSC-federationen behöver vara en stark socioteknisk infrastruktur, där människor med dess expertis, kunskap och teknik, dess resurser och tjänster, sömlöst integreras och kopplas samman genom de noder som finns.

Jessica Lindvall

Ledamot i EOSC-föreningens styrelse

Källa: <https://www.su.se/nyheter/nyhetsartiklar/2025-12-16-jessica-lindvall-invald-i-eoscs-styrelse>

Varför en svensk EOSC-nod?

Varför behövs en nationell nod?

Vinster för lärosäten, infrastrukturer och andra forskningsorganisationer:

- Tydligare förutsättningar för samarbete och resurseffektivisering – ett gemensamt mål.
- Alla behöver inte bygga allt – istället bidrar olika aktörer med olika system till en gemensam helhet som är till nytta för många.
- Synlighet och delaktighet i det europeiska forskningslandskapet.

Vinster för forskare:

- Forskare får samlad tillgång till samma verktyg som sina kollegor inom Europa.
- Mångfalden i en federationslösning kan på sikt täcka skiftande behov.
- Enklare administration kring att hitta och få tillgång till tjänster och data – en inloggning till allt.
- Mer stöd för, och resultat av, arbetet med FAIR och öppen tillgång till forskningsdata.

Varför nu?

- EOSC-federationen är under stark operativ utveckling, vi vill vara med och påverka riktningen.
- Vissa viktiga internationella samarbeten kräver en tydlig nationell nod som part.
- Både EOSC och Sverige är tillräckligt moget för att vi ska kunna ta detta steg.

Vetenskapsrådet koordinerar den svenska EOSC-noden

Vetenskapsrådet ska:

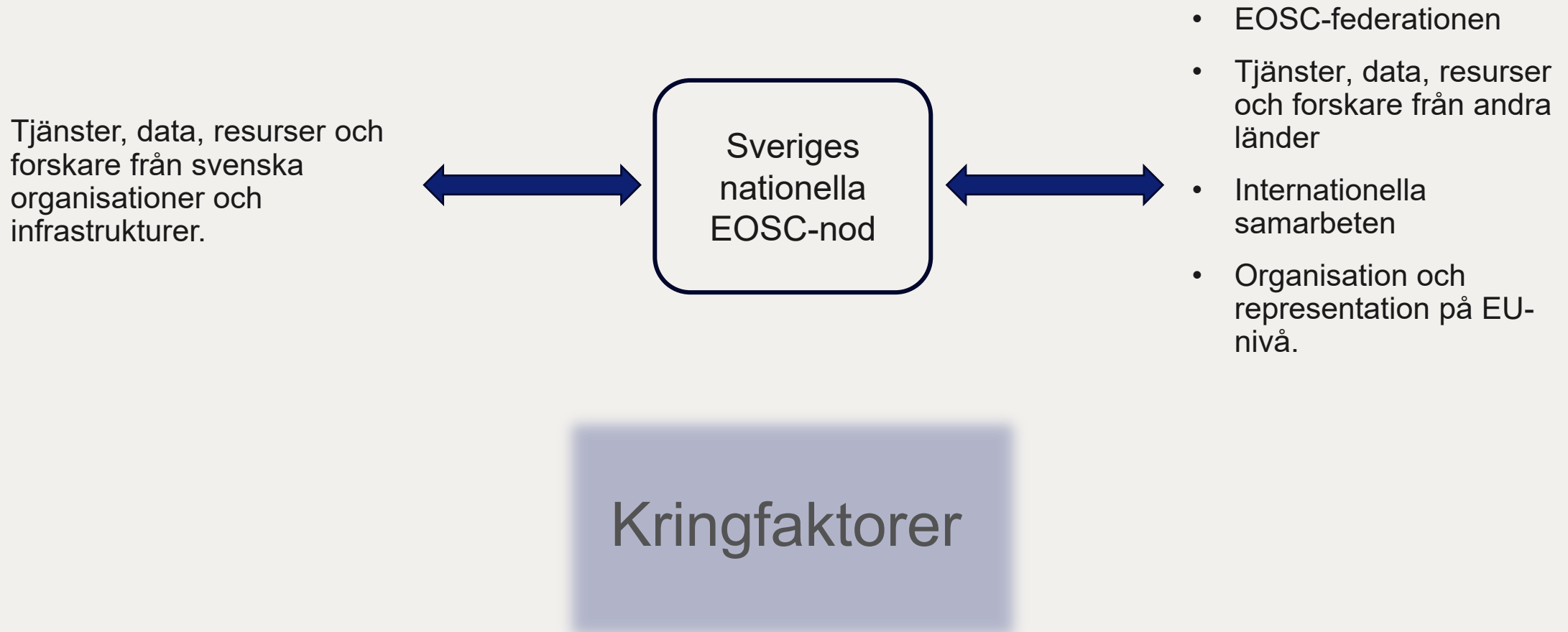
[...] samordna och främja det svenska engagemanget i det europeiska öppna forskningsmolnet (EOSC)

Vetenskapsrådet har:

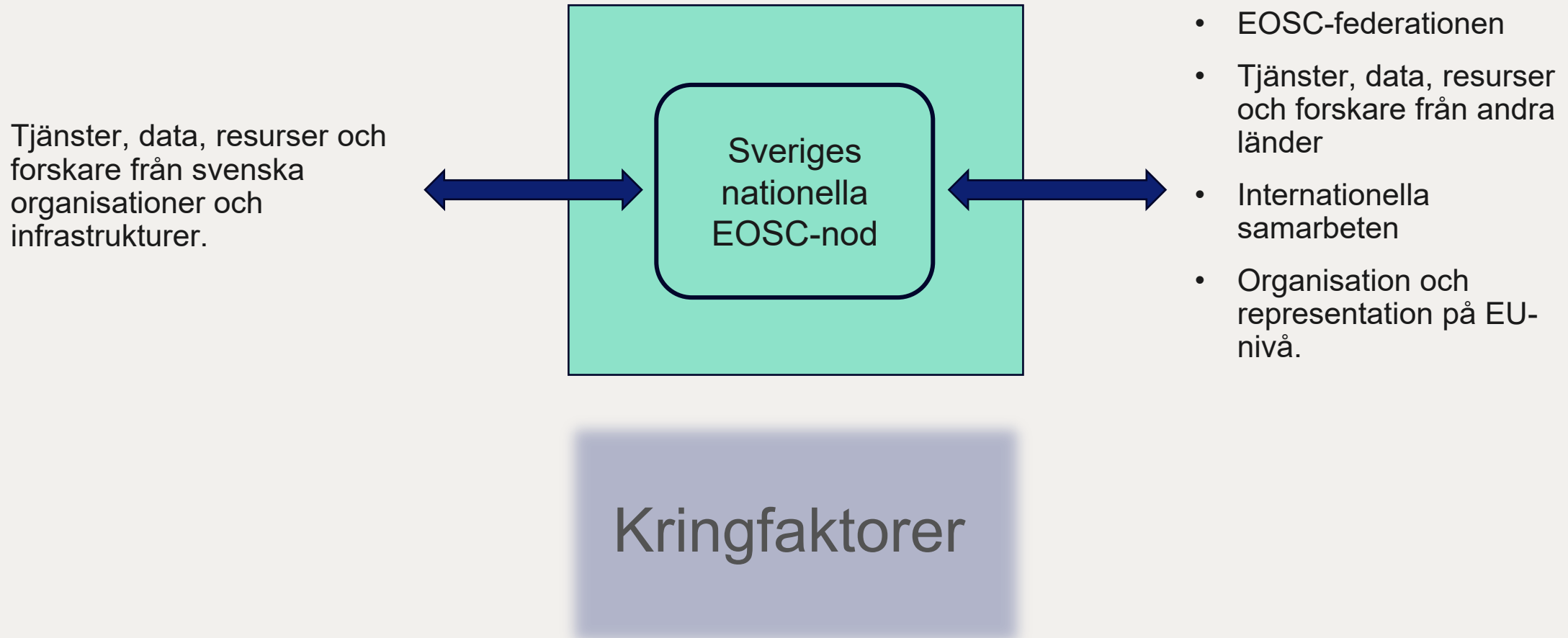
- möjlighet att samla och representera svenska aktörers intressen i EOSC
- operativ kompetens och kapacitet för utveckling av en nationell EOSC-nod
- goda förutsättningar att knyta externa aktörer till utvecklingen av en nationell EOSC-nod.

Vad är en svensk EOSC-nod?

En svensk EOSC-nod – en långsiktig samordningsutmaning!

En svensk EOSC-nod – en långsiktig samordningsutmaning!

En svensk EOSC-nod – första steget

Noden

- Grundläggande funktioner
- Operativ utveckling
- Piloter
- Leveranser

Vetenskapsrådet

Organisatorisk,
juridisk och
administrativ
utveckling

Gentemot aktörer i Sverige

- Kommunikation och information
- Förankring
- Samordning

Grundläggande tekniska funktioner (MVP)

- Identitetshantering (VR: Sunet)
- Tjänstekatalog (VR: Sunet)
- Support (VR: Sunet)
- Datakatalog (SND: researchdata.se)
- Sunet drive (VR: Sunet)
- Sunet jupyter notebook (VR: Sunet)
- Federerad inloggning och fildelning (VR: Sunet)
- SciLifeLab Serve
- SciLifeLab Data federation

Frågor?

EOSC och Vetenskapsrådet

Sanna Isabel Ulfsparre
Utredare

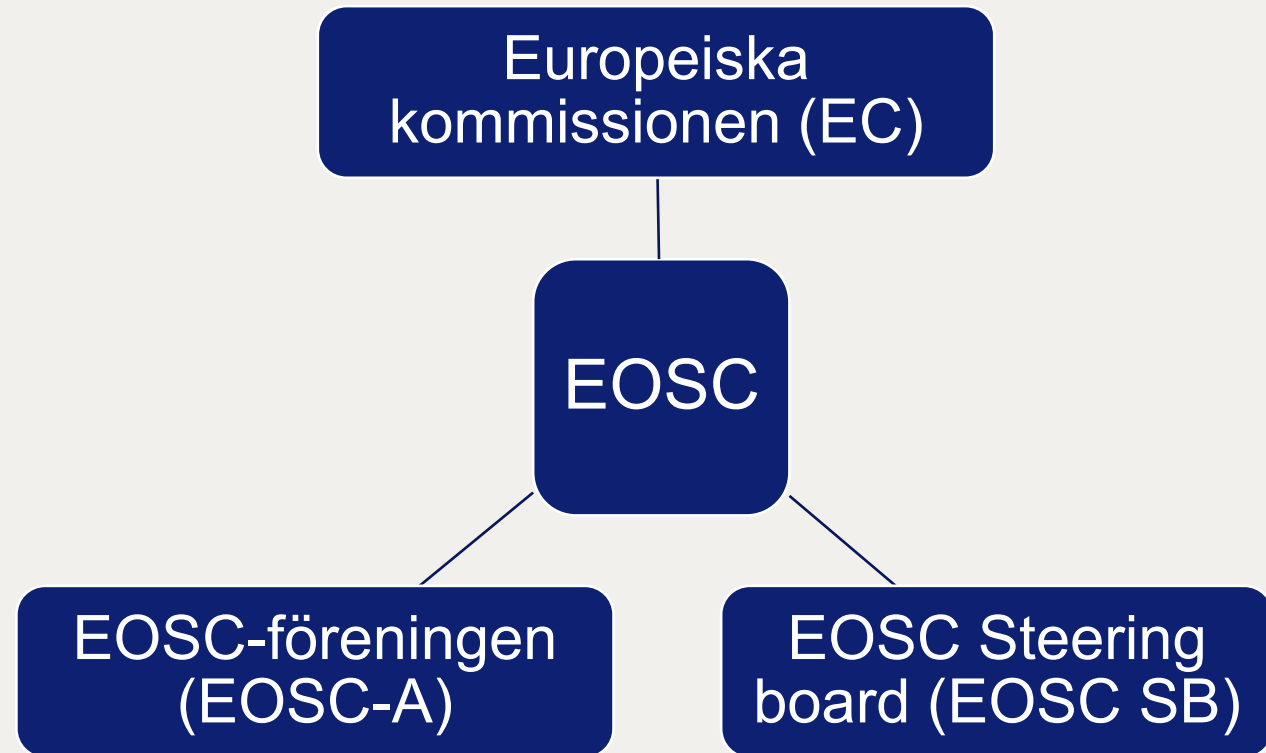

EOSC är ett EU-partnerskap

Samprogrammerat europeiskt partnerskap

Trepartsstyre: "EOSC tripartite":

- **EC** finansierar 50%, bland annat genom utlysningar av Horisont-medel
- **EOSC-A** finansierar 50% genom in-kind-bidrag
- **EOSC SB** är en rådgivande grupp som består av representanter från EU-länder och länder som är associerade till Horizon Europe.

Vetenskapsrådets EOSC-arbete

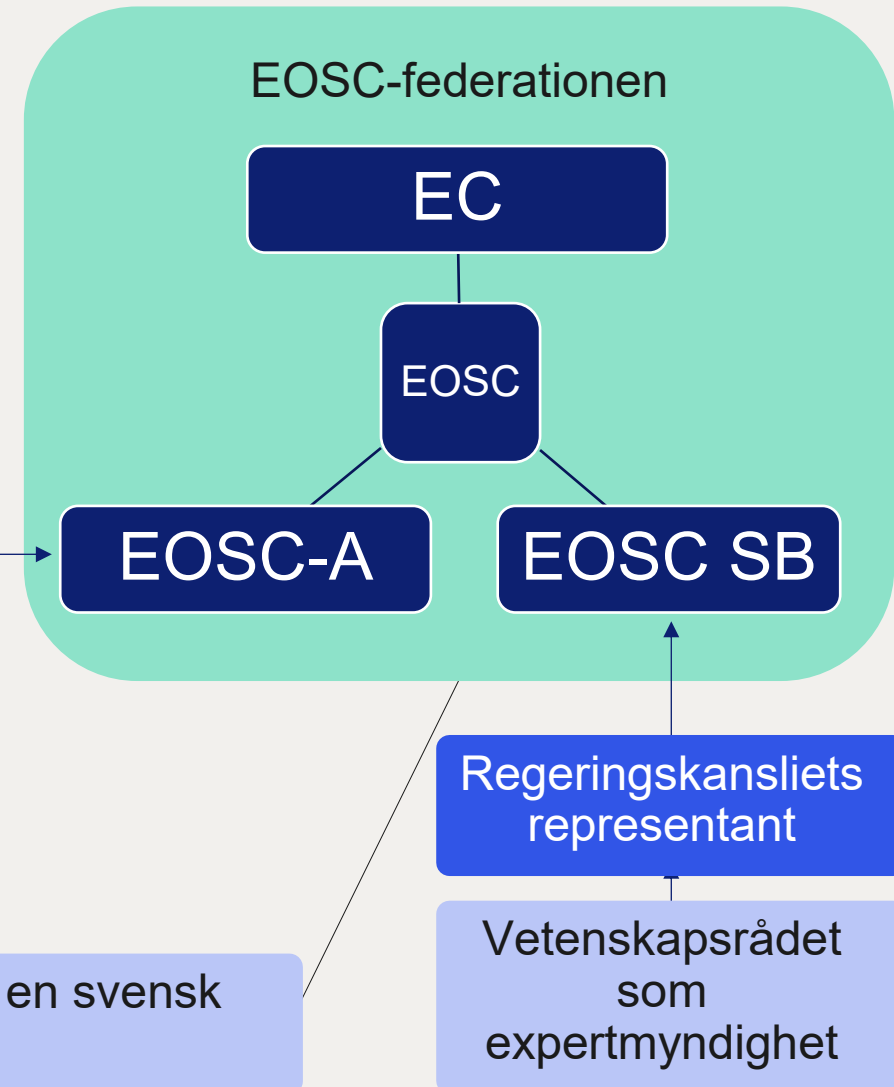
Uppdrag:

"[...] samordna och främja det svenska engagemanget i det europeiska öppna forskningsmolnet (EOSC)"

Vetenskapsrådet som uppdragsorganisation
(Mandated organisation, MO)

- Utsedd av regeringen
- Representerar nationella intressen
- Samordnar kommunikation och policy
- Stöttar de svenska medlemmarna i EOSC-A

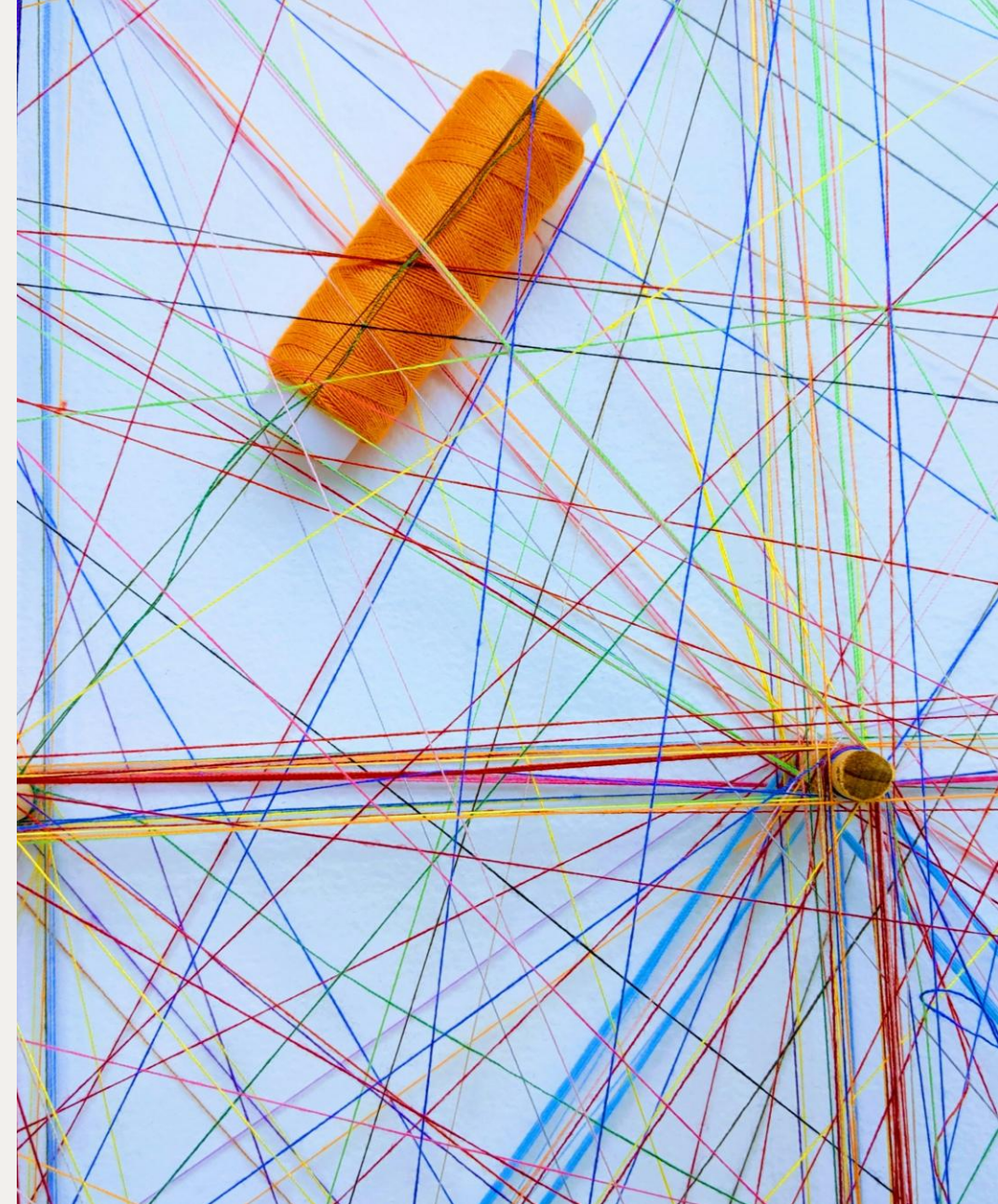
Koordination och uppbyggnad av en svensk
nationell EOSC-nod

Svenskt engagemang i EOSC

Svenska medlemmar i EOSC-föreningen:

- Chalmers
- Göteborgs universitet
- Karolinska institutet
- KTH
- Lunds universitet
- Linnéuniversitetet
- SLU
- Stockholms universitet
- Umeå universitet
- Uppsala universitet

Svenskt engagemang i EOSC

EOSC-projekt och Opportunity area expert groups:

- Persistent identifiers
- Metadata, ontologies and interoperability
- FAIR assessment and alignment
- User and resource environments
- Skills, training, recognition and upscaling
- Open scholarly communication
- Research software

EOSC Task forces:

- EOSC Technical and Semantic Interoperability TF
- FAIR Metrics and Digital Objects TF
- Health Data TF
- Long-Term Data Retention TF

Tack!

Kontakt:

openscience@vr.se

